

2016:6

**Granskning av beslut efter inkomna
underrättelser vid Fastighets
arbetslöshetskassa**

Granskning initierad av IAF

Dnr: 2015/577

Fastighets arbetslöshetskassa
Box 359
101 27 Stockholm

Granskning av beslut efter inkomna underrättelser vid Fastighets arbetslöshetskassa

Granskning initierad av IAF

Av Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF:s) plan för tillsyn och uppföljning för 2014 framgick att myndigheten under året skulle genomföra en löpande granskning av tillämpning av regelverket vid utredning och beslut ifråga om ersättningsrätt efter inkomna underrättelser vid vissa arbetslöshetskassor.

Resultatet av granskningen vid Fastighets arbetslöshetskassa presenteras i denna rapport, som också avslutar IAF:s handläggning av granskningsärendet. Fastighets arbetslöshetskassa gavs möjlighet att yttra sig över IAF:s granskningsprotokoll den 1 februari 2016. Arbetslöshetskassans yttrande inkom till IAF den 26 februari 2016.

Beslut i detta ärende har fattats av Jan-Olof Dahlgren, generaldirektör. Ansvarig chef har varit Annelie Westman, enhetschef för granskningsenheten.

Uppdragsledare har varit Fredrik Karlman. Ärendegranskningen utfördes av Sofie Andersson, Miriam Ben Hadj Ali och Fredrik Karlman, utredare vid granskningsenheten.

Rapporten har utarbetats av Sofie Andersson, granskningsenheten. Urvalet av ärendet för granskningen har gjorts av Erik Grape, utredare på analysenheten, den 26 augusti 2015.

I den slutliga beredningen av ärendet har även juristen Annika Sandström Johansson, rättsenheten och utredaren Erik Grape, analysenheten, deltagit.

Katrineholm den 11 april 2016

Jan-Olof Dahlgren
Generaldirektör

Sofie Andersson
Utredare

Resultatet av granskningen

IAF har genomfört en granskning av Fastighets arbetslöshetskassas tillämpning av regelverket vid utredning och beslut ifråga om ersättningsrätt efter inkomna underrättelser. Totalt granskades 90 ärenden¹.

IAF har i granskningsprotokollet påpekat brister i fyra av de granskade ärendena. Sedan arbetslöshetskassan yttrat sig över protokollet bedömer IAF att påpekandena kvarstår i alla fyra ärenden.

I övrigt kunde IAF konstatera att de 86 ärendena som lämnats utan påpekande vid granskningen på Fastighets arbetslöshetskassa hade hanterats i enlighet med gällande lagstiftning i de delar som granskats.

¹ Urvalet innehöll ursprungligen 95 ärenden. Fem av dessa ärenden utgick dock eftersom de inte uppfyllde urvalskriterierna. IAF har därmed granskat 90 ärenden.

Den genomförda granskningen

I granskningsprotokollet som upprättades efter granskningen gjorde IAF fyra ärendespecifika påpekanden. Sedan arbetslöshetskassan yttrat sig över dessa ärenden gör IAF bedömningen att samtliga ärendespecifika påpekanden ska kvarstå. Nedan redovisas både de generella ärendena och de ärendespecifika påpekandena.

IAF:s generella påpekande

Kommuniceringsbrev saknar sanktionsanvisning

Under granskningen har det framkommit att Fastighets arbetslöshetskassas i sina kommuneringsbrev inte förtydligar vilken typ av sanktion som kan bli aktuell för beslut i ärendet.

Ett kommuneringsbrev ger ersättningssökande möjlighet att komma med egna synpunkter på vad som framkommit i handlingarna. Finns det tydlig information om eventuella följdverkningar av sanktionen, är det möjligt att den sökande förstår vikten av att svara mer utförligt på kommunikeringen.

Arbetslöshetskassans yttrande

Arbetslöshetskassan yttrar sig om att de har bytt formulering i sitt kommuneringsbrev och anger att de uttrycker sig tydligare i det nya kommuneringsbrevet. Deras tidigare kommuneringsbrev som var aktuellt under granskningen var ett provisoriskt beslut som innehöll information om vilken sanktion som var aktuell för den sökande. Arbetslöshetskassan instämmer i IAF:s bedömning gällande ärenden där den aktuella sanktionen var varning. De ansåg att formuleringen inte var så tydlig i dessa ärenden.

IAF:s påpekanden i enskilda ärenden

Ärende 1²

IAF:s bedömning

- IAF bedömer att det utifrån underlaget i ärendet inte kan anses ha framkommit att den ersättningssökande varit aktiv i sitt arbetssökande enligt 43 § första stycket 5 ALF.

Ärendet

I ärendet med underrättelseorsaken ej aktivt arbetssökande har arbetslöshetskassan beslutat att inte stänga av den ersättningssökande från rätten till ersättning. Till grund för underrättelsen ligger att den ersättningssökande inte har

² Enligt löpande numrering i granskningsprotokollet.

redovisat några sökta arbeten under februari månad. I aktivitetsrapporten har den ersättningssökande endast fyllt i de timmar som han har arbetat samt angett att han har varit på besök hos Arbetsförmedlingen där han fick skriva ett CV. Enligt arbetslöshetskassan så anses den ersättningssökande vara aktivt arbetssökande eftersom han jobbat nästan heltid och även hunnit med att besöka Arbetsförmedlingen. Arbetslöshetskassan har dessutom som främsta orsak till beslutet angett att den ersättningssökande inte söker ersättning vid tidpunkten för händelsedatumet.

Enligt arbetslöshetskassans motivering har den arbetssökande inte sökt ersättning för februari månad, vilket inte stämmer överens med handlingarna i ärendet. Enligt inskickade kassakort har den ersättningssökande fått utbetalt ersättning för minst 1 dag i veckan under totalt tre veckor (vecka 7, 8 och 9) under den aktuella perioden.

IAF bedömer att den ersättningssökande inte är aktivt arbetssökande eftersom han inte har sökt något arbete under den aktuella perioden. Enligt 9 § första stycket 3 ALF ska den ersättningssökande stå till arbetsmarknaden förfogande oavsett övrig sysselsättning. Den ersättningssökande har dessutom, enligt kassakorten, sökt och fått utbetalt ersättning för den aktuella perioden.

Arbetslöshetskassans yttrande

Arbetslöshetskassan har yttrat att den instämmer i IAF:s bedömning att det inte har framkommit i underlaget att den sökande har varit aktivt arbetssökande.

Ärende 2

IAF:s bedömning

- IAF bedömer att det utifrån underlaget i ärendet inte kan anses ha framkommit att den ersättningssökande varit aktiv i sitt arbetssökande under mars 2015 enligt 43 § första stycket 5 ALF.

Ärendet

I ärendet med underrättelseorsaken ej aktivt arbetssökande har arbetslöshetskassan beslutat att inte varna den ersättningssökande. Arbetslöshetskassan motiverar beslutet med att den anser att den ersättningssökande är aktivt arbetssökande eftersom hon redan jobbar 75 procent och söker tre arbeten utanför arbetstid.

Till grund för underrättelsen ligger att den ersättningssökande endast har redovisat tre sökta arbeten i mars månad. Av kommunikeringen med den ersättningssökande framgår att hon inte anser sig ha fått information om att hon måste söka ett visst antal jobb per månad. Hon trodde att det skulle räcka med tre arbeten för att hon hade fått intrycket av Arbetsförmedlingen att det räckte eftersom hon redan jobbade 75 procent.

Enligt Arbetsförmedlingen fanns det 651 lediga arbeten att söka under aktuell period. Av dessa var 35 inom pendlingsavstånd.

Arbetslöshetskassans yttrande

Arbetslöshetskassan har i sitt yttrande skrivit att den har ansett att "[...]Kassan bedömer att tre sökta arbeten under fyra arbetslösa dagar bör kunna anses vara ett aktivt arbetssökande utifrån omständigheterna i detta ärende."

IAF anser, utifrån underlaget i ärende, att det inte framkommit att den ersättningssökande varit aktiv i sitt arbetssökande.

Ärende 3

IAF:s bedömning

- IAF bedömer att det utifrån underlaget i ärendet inte kan anses ha framkommit att den ersättningssökande varit aktiv i sitt arbetssökande under februari 2015 enligt 43 § första stycket 5 ALF.
- IAF anser också, mot bakgrund av handlingarna i ärendet, att arbetslöshetskassans utredning inte är fullständig.

Ärendet

I ärendet med underrättelseorsaken ej aktivt arbetssökande har arbetslöshetskassan beslutat att inte varna den ersättningssökande. Arbetslöshetskassan motiverar beslutet med att den anser att den ersättningssökande inte har fått den information som behövs för att kunna lämna in aktivitetsrapporten för den aktuella månaden.

Till grund för underrättelsen ligger att den ersättningssökande inte har redovisat några sökta arbeten under februari månad. När arbetslöshetskassan kommunicerar med den ersättningssökande så uppger hon att det hela grundade sig på ett missförstånd, främst när det gäller vilken månad aktivitetsrapporten skulle gälla för. Exempelvis skulle den aktivitetsrapport som hon lämnade in i mars vara för februari månad osv. Den ersättningssökande uppger även att hon har varit på intervjuer sista helgen i januari och planerade därför att räkna in dem i aktivitetsrapporten för februari månad.

Den ersättningssökande hade dessutom förstått att hon inte behövde lämna in aktivitetsrapporten för den månad hon blev arbetslös. Hon uppger också att hon har varit aktiv arbetssökande under februari, men att det blivit fel på datumen i rapporten.

Utifrån handlingarna i ärendet och synpunkterna från den ersättningssökande anser IAF att den ersättningssökande inte har varit aktivt arbetssökande när det saknas sökta arbeten för februari månad i rapporten.

Vad gäller den arbetssökandes förklaring angående fel datum i aktivitetsrapporten för februari, anser IAF att arbetslöshetskassan borde ha utrett detta vidare. Av den ersättningssökandes svar på kommunikeringen i ärendet

framgår att sökanden uppger sig ha varit aktivt arbetssökande utan att detta specificerats. Det är i sammanhanget rimligt att arbetslöshetskassan borde ha utrett dessa uppgifter.

Arbetslöshetskassans yttrande

Arbetslöshetskassan har yttrat att den instämmer i IAF:s bedömning att det utifrån det befintliga underlaget inte kan anses ha framkommit att den sökande varit aktiv i sitt arbetssökande samt även att ärendet kunde utretts ytterligare.

Ärende 4

IAF:s bedömning

- IAF bedömer att arbetslöshetskassans beslutsmotivering är felaktig i förhållande till lagrummet i 43 a § första stycket 1 ALF.

Ärende

I ärendet med underrättelseorsaken avvisat erbjudet lämpligt arbete har arbetslöshetskassan beslutat att stänga av den ersättningssökande från rätten till ersättning i fem dagar.

IAF har inget att invända om att kassan har fattat beslut om sanktion. Arbetslöshetskassans har dock formulerat beslutet felaktig i förhållande till det aktuella lagrummet. Detta eftersom arbetslöshetskassan i motiveringen uppger att den ersättningssökande sedan tidigare fått en varning och en dags avstängning, och därför ska stängas av från rätten till ersättning i fem dagar.

I sanktionstrappan för underrättelseorsaken avvisat erbjudet lämpligt arbete, ska den ersättningssökande få fem dagar avstängning vid första tillfället enligt 43 a § första stycket 1 ALF. Om samma underrättelseorsak upprepas en andra gång inom samma ersättningsperiod blir den ersättningssökande avstängd från ersättningen i 10 dagar, respektive 45 dagar vid tredje tillfället. Vid fjärde tillfället blir den ersättningssökande av med sin ersättning och måste därefter uppfylla ett nytt arbetsvillkor för att beviljas en ny ersättningsperiod. I sammanhanget noterar IAF att den sökande inte tidigare har stängts av i den aktuella beslutstrappan.

Arbetslöshetskassans yttrande

Arbetslöshetskassan har yttrat att den instämmer i IAF:s bedömning att beslutsmotivationen är felaktig i förhållandet till lagrummet men att beslutet i sig är korrekt.

Om granskningen

Denna granskningsrapport har upprättats efter ärendegranskning av beslut efter inkomna underrättelser (AF-meddelanden) vid Fastighets arbetslöshetskassa som fastställts i IAF:s plan för tillsyn och uppföljning 2014. Syftet med granskningen har varit att granska arbetslöshetskassornas tillämpning av regelverket vid utredning och beslut ifråga om ersättningsrätt efter inkomna underrättelser. IAF har granskat 90 ärenden och granskningen utfördes i Fastighet arbetslöshetskassans lokaler i Stockholm. Besöket genomfördes den 12 och 13 oktober 2015.

Urvalet omfattar de underrättelser som hade inkommit till ASTAT den 26 augusti då uttaget gjordes där beslut hade fattats av arbetslöshetskassan under perioden mars till augusti 2015. Urvalet, som omfattade ärenden under perioden vid urvalsdatumet, innehöll ursprungligen 95 ärenden. Fem av dessa ärenden utgick dock eftersom de inte uppfyllde urvalskriterierna. IAF har därmed granskat 90 ärenden, varav 70 ärenden där arbetslöshetskassan har fattat beslut om sanktion. Vidare har IAF granskat 20 ärenden där arbetslöshetskassan fattat beslut om fortsatt ersättningsrätt.

Granskningen har omfattat tio underrättelseorsaker i 43-43 b§§ i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkringen (ALF). Detta innebär att samtliga underrättelseorsaker i ovanstående paragrafer utom den i 43§ första stycket 2 och 43 § första stycket 3 ALF har ingått i granskningen.